Κηφηνείον 'Η ωραία Ελλάς' (Σαράντος Καργάκος, ιστορικός-συγγραφέας)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 1 Μαρτίου, 2006

Ακούω ότι το μεγαλύτερο σήμερα πρόβλημα των νέων μας είναι η ανεργία. Διαφωνώ. Εδώ και τριάντα χρόνια είναι η ... εργασία. Ο νέος δε φοβάται την αναδουλιά, φοβάται τη δουλειά. Μια οικογενειακή αντίληψη, ότι δουλειά είναι ό,τι δεν λερώνει, επεκτάθηκε και στο νεοσουσουδιστικό σχολείο με ευθύνη των κομμάτων, που για λόγους ψηφοθηρίας απεδύθησαν σε μια χυδαία **πολιτική παιδοκολακείας**, η οποία μετά τη δικτατορία εξέθρεψε και διαμόρφωσε δύο γενιές «κουλοχέρηδων», παιδιών δηλαδή που δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα χέρια τους -πέρα από τη μούντζα- για καμμιά εργασία από αυτές που ονομάζονται χειρωνακτικές, επειδή -τάχα- είναι ταπεινωτικές. Κι ας βρίσκεται μέσα στη λέξη «χειρώναξ», σαν δεύτερο συνθετικό το «άναξ» που κάνει τον δουλευτή, τον άνακτα χειρών, βασιλιά στο χώρο του, βασιλιά στο σπιτικό του, νοικοκύρη δηλαδή, λέξη άλλοτε ιερή που ποδοπατήθηκε κι αυτή μες στην ασυναρτησία μιας πολιτικής που έδειχνε αριστερά και πήγαινε δεξιά και τούμπαλιν. Γι' αυτό τουμπάραμε...

Κάποτε, ακόμη κι από τις στήλες του περιοδικού αυτού, που δεν είναι πολιτικό με την ευτελισμένη έννοια του όρου, έγραφα πως η ανεργία στον τόπον μας είναι **επιλεκτική**, ότι δουλειές υπάρχουν αλλά ότι δεν υπάρχουν χέρια να τις δουλέψουν. Κι έπρεπε να κατακλυσθεί ο τόπος από 1,5 εκατομμύριο λαθρομετανάστες, για να αποδειχθεί ότι στην Ελλάδα υπήρχε δουλειά πολλή αλλ' όχι διάθεση για δουλειά. Τα παιδιά -τα μεγάλα θύματα αυτής της ιστορίας- είχαν γαλουχηθεί με τη νοοτροπία του «White color workers». Έτσι σήμερα το πιο φτηνό εργατικό και υπαλληλικό δυναμικό είναι οι πτυχιούχοι, που ζητούν εργασία ακόμη και στον ΟΤΕ ως έκτακτοι τηλεφωνητές, προσκομίζοντας στα πιστοποιητικά προσόντων ακόμη και διδακτορικά! Γέμισε ο τόπος πανεπιστήμια, σχολές επί σχολών, επιστημονικούς κλάδους αόριστους, ομιχλώδεις και ασαφείς, απροσδιορίστου αποστολής και χρησιμότητας. Πτυχία-φτερά στον άνεμο σαν τις ελπίδες των γονιών, που πιστεύουν ότι τα παιδιά και μόνον με τα «ντοκτορά» θα βρουν δουλειά. Έτσι παράγονται επιστήμονες που είναι δεκαθλητές του τίποτα, ικανοί μόνον για το δημόσιο ή για υπάλληλοι κάποιας πολυεθνικής.
Παρ' όλο που γέμισε η χώρα μας τεχνικές σχολές (τι ΤΕΛ, τι ΤΕΙ, τι ΙΕΚ!) οι πιο άτεχνοι νέοι είναι οι νέοι της Ελλάδος. Παίρνουν πτυχίο τεχνικής σχολής και δεν έχουν πιάσει κατσαβίδι οι πιο πολλοί. Δεν ξέρουν να διορθώσουν μια βλάβη στο αυτοκίνητό τους, στο ραδιόφωνο ή στο τηλέφωνό τους. Είναι άχεροι, ουσιαστικά χωρίς χέρια. Τώρα με τα ηλεκτρονικά ξέχασαν να γράφουν, ξέχασαν να διαβάζουν,

εκτός φυσικά από «μηνύματα» του αφόρητου «κινητού» τους.
Τούτη η παιδεία, που όχι μόνο παιδεία δεν είναι αλλ' ούτε καν εκπαίδευση, αφού δεν καλλιεργεί καμμιά δεξιότητα, εκτός από την ραθυμία, την αναβλητικότητα και το φόβο της δουλειάς, όχι μόνο δεν καλλιεργεί τον νέο εσωτερικά αλλά τον πετρώνει δημιουργικά σαν τα παιδιά της Νιόβης. Τα κάνει άχρηστα τα παιδιά για παραγωγική εργασία, γιατί ο θεσμός της παπαγαλίας και η νοοτροπία της ήσσονος προσπάθειας, με το πρόσχημα να μην τα κουράσομε, τους αφαιρεί την αυτενέργεια, την πρωτοβουλία, τη φαντασία και την πρωτοτυπία. Το σχολείο, αντί να μαθαίνει τα παιδιά πως να μαθαίνουν, τα νεκρώνει πνευματικά. Δεν τα μαθαίνει πως να σκέπτονται αλλά με τι να σκέπτονται. Έτσι τα κάνει πτυχιούχους βλάκες. Βάζει όρια στον ορίζοντα της σκέψης και των ενδιαφερόντων. Τα χαμηλοποιεί. Τα κάνει να βλέπουν σαν τα σκαθάρια κοντά, κι όχι να θρώσκουν άνω, να έχουν έφεση για κάτι πιο πέρα, πιο τρανό και πιο μεγάλο.
Το έμβλημα πια του ελληνικού σχολείου δεν είναι η γλαύξ, είναι ο παπαγάλος, ο μαθητής-βλάξ που καταπίνει σελίδες σαν χάπια και που θεωρεί ως σωστό ό,τι γράφει το σχολικό. Και το λεγόμενο «σχολικό» είναι συνήθως αισχρό και ως λόγος και ως περιεχόμενο.
Και τολμώ να λέγω αισχρό, διότι πρωτίστως το «Αναγνωστικό» που πρέπει να είναι ευαγγέλιο πνευματικό ειδικά στο Δημοτικό, αντί να καλλιεργεί την αγάπη για τη δουλειά, καλλιεργεί την απέχθεια. Που πια, όπως παλιά, ο έρωτας για την αγροτική, τη βουκολική και τη θαλασσινή ζωή; Ο ναύτης δεν είναι πρότυπο ζωής. Πρότυπο ζωής είναι ο «χαρτογιακάς». Όσο κι αν ήσαν κάπως ρομαντικά τα παλιά «Αναγνωστικά», καλλιεργούσαν τον έρωτα για τη δουλειά. Ακούω πως δεν πάει καλά η οικονομία. Μα πως να πάει, όταν με τη ναυτιλία που προσφέρει το 5,6% του ΑΕΠ ασχολείται μόνο το 1% των Ελλήνων; (Με τον αγροτικό τομέα που προσφέρει το 6,6% του ΑΕΠ ασχολείται το 14,5% του πληθυσμού). Διερωτώμαι, τί είδους ναυτικός λαός είμαστε, όταν αποστρεφόμαστε την θάλασσα και στα ελληνικά καράβια κυριαρχούν Φιλιππινέζοι, Αλβανοί και μελαψοί κάθε αποχρώσεως; Το σχολείο καλλιεργεί τον έρωτα για την τεμπελιά, όχι για δουλειά. Τα πανεπιστήμια και οι ποικιλώνυμες σχολές επαυξάνουν τον έρωτα αυτό. Πράγματα που μπορούν να διδαχθούν εντός εξαμήνου -και μάλιστα σε σεμιναριακού τύπου μαθήματα- απαιτούν τετραετία! Βγαίνουν τα παιδιά από τις σχολές και δικαίως ζητούν εργασία με βάση τα «προσόντα» τους, αλλά τέτοιες εργασίες που ζητούν τέτοια προσόντα δεν υπάρχουν. Αν δεν απατώμαι, υπάρχουν δύο σχολές θεατρολογίας -πέρα από τις ιδιωτικές θεατρικές σχολές- που προσφέρουν άνω των 300 πτυχίων το έτος. Που θα βρουν δουλειά τα παιδιά αυτά;
Αν όμως το σχολείο από το Δημοτικό καλλιεργούσε την τόλμη, την αυτενέργεια, βρά-βευε την πρωτοβουλία, την ανάληψη ευθυνών, την αγάπη για την οποιαδήποτε δουλειά ακόμη και του πλανόδιου γαλατά, θα είχαμε κάνει την Ελλάδα Ελδοράδο, όπως έγινε Ελδοράδο για τους εργατικούς Αλβανούς, Βουλγάρους, Πολωνούς, Γεωργιανούς, Αιγυπτίους αλιείς, Πακιστανούς και Ουκρανούς.
Σήμερα αυτοί είναι η εργατική κι αύριο η επιχειρηματική τάξη της Ελλάδος. Κι οι

Έλληνες, αφήνοντας την πατρώα γη στα χέρια των Αλβανών που την δουλεύουν, την πατρώα θάλασσα στα χέρια των Αιγυπτίων που την ψαρεύουν, θα μεταβληθούν σε νομάδες της Ευρώπης ή των ΗΠΑ ή θα τρέχουν για δουλειά στην Αλβανία που ξεπερνά σε νόμιμη και παράνομη επιχειρηματική δραστηριότητα όλες τις χώρες της Βαλκανικής. Γέμισαν τα Τίρανα ουρανοξύστες, κτήρια γιγάντια, κακόγουστα μεν, σύγχρονα δε. Περίπου 100 ιδιωτικά σχολεία λειτουργούν στην πρωτεύουσα της χώρας των αετών.
Εμείς αφήσαμε αδιαπαιδαγώγητη την εργατική και την αγροτική τάξη. Στην πρώτη περάσαμε σαν ιδεολογία-θεολογία το σύνθημα «Νόμος είναι το δίκιο του εργάτη» και υποχρεώσαμε πλήθος επιχειρήσεις να κλείσουν ή να μεταφερθούν άλλου. Μετά διαφθείραμε τους αγρότες με παροχές χωρίς υποχρεώσεις και τους δημιουργήσαμε νοοτροπία μαχαραγιά. Γέμισε η επαρχία με «Κέντρα Πολιτισμού», όπου «μπαγιαντέρες» κάθε λογής και φυλής άναβαν πούρο με φωτιά πεντοχίλιαρου! Το μπουκάλι με το ουΐσκυ βαπτίστηκε ... αγροτικό! Τώρα, όμως, που έρχονται τα «εξ εσπερίας νέφη» χτυπάμε το κεφάλι μας. Και που να φθάσουν τα «εξ Ανατολής» σαν εισέλθει η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση! Θα γίνει η Ελλάς vallis flentium (=κοιλάς κλαυθμώνων) και θα κινείται quasi osculaturium inter flentium et dolorum (=σαν εκκρεμές μεταξύ θλίψεως και οδύνης).
Δεν είμαι υπέρ μιας παιδείας που θα υποτάσσεται στην οικονομία. Θεωρώ ολέθριο να χαράσσεται μια εκπαιδευτική πολιτική με κριτήρια οικονομικής αναγκαιότητας. Θεωρώ ολέθρια όμως και την παιδεία που εθίζει τα παιδιά στην οκνηρία, που τα κουράζει με την παπαγαλία και το βάρος αχρήστων μαθημάτων. Το μεγαλύτερο κεφάλαιο της χώρας είναι τα κεφάλια των παιδιών της. Τούτη η παιδεία αποκεφαλίζει τα παιδιά. Τα κάνει ικανά να μην κάνουν τίποτε. Ούτε να βλαστημήσουν. Ακόμη και η αισχρολογία τους περιορίζεται στη λέξη που τα κάνει συνονόματα. Αν τους πεις βρισιά της περασμένης 20ετίας θα νομίσουν ότι μιλάς αρχαία Ελληνικά!
Είναι θλιβερή η εικόνα που παρουσιάζει σήμερα, παρουσίαζε χθες και θα παρουσιάζει κι αύριο η ελληνική κοινωνία: να υπάρχουν άνθρωποι άνω των 65 ετών, άνω των 70 ετών, που, ενώ έχουν συνταξιοδοτηθεί, εργάζονται νυχθημερόν, για να συντηρούν τα παιδιά τους μέχρι να τελειώσουν τις ατελείωτες σπουδές τους, τα παιδιά που λιώνουν τα νιάτα τους στα «κηφηνεία», που πάνε σπίτι τους να κοιμηθούν την ώρα που οι Αλβανοί πάνε για δουλειά, θα μου πείτε, τί δουλειά; Οποιαδήποτε δουλειά, αρκεί να είναι τίμια. Όταν μικροί -ακόμη στο Δημοτικό- μαθαίναμε απέξω τον Τυρταίο (ποιος τολμά σήμερα να διδάξει Τυρταίο;) δεν τον μαθαίναμε για να γίνουμε πολεμοχαρείς αλλά για να νοιώθουμε ντροπή, όταν στην μάχη της ζωής, στην πρώτη γραμμή είναι οι παλαιότεροι, οι «γεραιοί» και οι νέοι κρύβονται πίσω από τη σκιά τους. «Αισχρόν γαρ δη τούτο... κείσθαι πρόσθε νέων άνδρα παλαιότερον».
Σήμερα, βέβαια, οι χειρωνακτικές εργασίες ελέγχονται σχεδόν κατ' αποκλειστικότητα από ξένους. Στις οικοδομές μιλούν αλβανικά, στα χωράφια πακιστανικά. Σε λίγο οι χειρωνακτικές επιχειρήσεις θα περάσουν στα χέρια των

Κινέζων που κατασκευάζουν ήδη το μεγαλύτερο μέρος των τουριστικών ειδών που θυμίζουν... Ελλάδα. Ακόμη και τις σημαίες μας στην Κίνα τις φτιάχνουν! Κι εμείς; Εμείς, όπως πάντα, φτιάχνουμε τα τρία κακά της μοίρας μας. «Φτιάχνουμε» τη ζωή μας στην τηλοψία, που δίνει τα μοντέρνα πρότυπα οκνηρίας στη νεολαία, ποθούμε μια χρυσίζουσα ζωή σαν αυτήν που προσφέρει το «γυαλί», αγοράζουμε πολυτελή αυτοκίνητα με δόσεις, κάνουμε διακοπές με «διακοποδάνεια», εορτάζουμε με «εορτοδάνεια» και πεθαίνουμε με «πεθανοδάνεια». Έλεγε ο Φωκίων, που πλήρωσε τέσσερεις δραχμές τη δεύτερη δόση του κωνείου που χρειαζόταν για να «απέλθει», πως στην Αθήνα δεν μπορεί ούτε δωρεάν να πεθάνει κανείς. Έπρεπε να ζούσε τώρα... Λυπάμαι που θα το πω, αλλά πρέπει να το πω: το σχολείο, οι σχολές και τα ΜΜΕ σακάτεψαν και σακατεύουν τη νεολαία, γιατί μιλούν συνεχώς για τα δικαιώματά της -δικαιώματα στην τεμπελιά- και ποτέ για υποχρεώσεις, ποτέ για χρέος, ποτέ για καθήκον. Το καθήκον έγινε άγνωστη λέξη.

(*) Από το περιοδικό «ΕΥΘΥΝΗ», τεύχος 395, Νοέμβριος 2004, σσ.548-550

(Πηγή: 'ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΗ' τ. 45)